

Stede ved alle Slags Retsmøder, og det lader sig dog neppe bestride, at selve Tilstedeværelsen af en selvstændig Embedsmand som Retsskriveren skaber en mere betryggende Kontrol med og en større Tilid til Protokollaters Paalidelighed end Tilstedeværelsen af et eller flere Retsvidner. Fremdeles turde det Forhold, der formentlig nu finder Sted, at mange Underretsdommere ikke personlig beskæftige sig med hele den vigtige *jurisdictio voluntaria*, saa vel som dette, at Ekspeditionen af tinglæste og aflæste Dokumenter mange Steder langt fra foregaar med den Hurtighed, der kunde være ønskelig, være et Vidnesbyrd om, at dette Emne burde henlægges til en særlig Embedsmand. Den nuværende Ordning, hvorefter Underretsdommeren har Ansvar for mange Ting, som man i Virkeligheden ikke med Rimelighed kan forlange, at han skal kunne kontrollere i deres Enkeltheder, er saa uheldig, at det maa betragtes som en Vinding at faa dette Forhold forandret i saa vidt Omfang som muligt. — At Ansættelsen af særlige Retskrivere vil medføre nogen Udgiftsforøgelse, kan, hvor Talen er om Retsplejen, der jo hører til Statsmagtens allervæsentligste Opgaver, formentlig ikke være afgørende, og i øvrigt kan den Udgiftsforøgelse, hvorom der her bliver Tale, ikke antages at blive ret stor, idet det Arbejde, der tænkes henlagt til Retsskriverne, ogsaa skal udføres, selv om saadanne ikke ansættes, og der jo dog maa bydes den Fuldmægtig, der bl. a. skal kunne besørge Tinglæsningsvæsenet, et rimeligt Vederlag.

Mindretallet (Klein), der som bemærket fastholder den af den tidligere Kommission foreslaaede, i Regeringsforslaget af 1880 tiltraadte Ordning med særskilte Retskrivere ved Underretterne uden for Kjøbenhavn, skal, idet han i øvrigt henviser til de oven for til Gunst for denne Anskuelse anførte Bemærkninger, tilføje følgende: Det synes at maatte erkendes, hvad der i Virkeligheden indrømmes fra alle Sider, at det i og for sig vilde være ønskeligt at have særskilte, af Regeringen ansatte, af det offentlige lønnede og paa eget Ansvar handlende, selvstændige Retskrivere ved Underretterne, i Stedet for at henlægge de under saadanne naturlig forefaldende Forretninger til Dommerne, hvilket i Virkeligheden vil sige til private, af Dommerne antagne, om end af Staten lønnede Fuldmægtige; Modstanden imod de særskilte Retskrivere grunder sig derfor vistnok navnlig i Frygten for, at Oprettel-

sen af særlige Retsskriverembeder skulde medføre forholdsvis for store Merudgifter. Det er, med andre Ord, væsentlig Hensynet til, at der med Opgivelsen af særlige Retsskriverembeder formentlig kan indvindes en Besparelse til Fordel for den Forøgelse af Underretskredsens Antal, som Flertallet synes fortrinnsvis at have gjort til sin Opgave, der ogsaa her faar en afgørende Indflydelse. Uden at gaa nærmere ind paa Enkelthederne, vil der imidlertid vel kunne rejses Tvivl, om ikke en stor Del af de, foruden Lønningerne anførte, forøgede særlige Udgifter til særskilte Retskrivere, Befordring, Indretning af særskilte Kontorer med brandfri Rum m. m. maaske kunne indskrænkes, og Overvejelse kan det formentlig vel ogsaa fortjene, om der ikke ved en Omordning af forskellige Forhold kunde vindes noget for Statskassen ved at benytte særskilte Retsskrivere uden for deres egentlige Virksomhed som saadanne f. Eks. ved Skatteoppebørsel. Men saa meget er i det mindste unægteligt, at Udgiften til Lønninger til Retsskrivere, saaledes som foreslaaet i Regeringsforslaget, ikke paa nogen Maade vil kunne dække den Merudgift, som vilde blive en Følge af Flertallets Forslag om Forøgelse af Dommer- og dermed tillige af Politimesterantallet. Spørgsmaalet er for saa vidt, hvor stor Vægt man lægger paa de to Ting. Særskilte Retsskrivere og Jurisdiktionernes Antals Forøgelse, hver for sig og lige over for hinanden. Om det sidste skal neden for blive sagt nogle Ord, om det første Spørgsmaal maa Mindretallet sige, at han tillægger det stor Betydning at Dommerne ikke skulle tillige være Retsskrivere m. m., ikke blot fordi Dommernes Arbejde herved bliver mindre, og deres Antal for saa vidt bedre kan indskrænkes, men, som bemærket, væsentlig fordi det er af Vigtighed, at de i deres Virksomhed henvises alene til Dommerstillingen og derved formentlig lettere undgaa at komme i Forhold, der let kunne føre til Situationer, som for Publikum kunne fremkalde Mistanke for Partiskhed eller Interesserethed. Idet Mindretallet har troet, at Sagens Gennemførelse mulig kunde lattes ved at aabne Adgang til, at de mindste Underretsembeder kunne forbindes med Retsskriverstillingen, og mener, at Principet for saa vidt kan noget modificeres, foreslaar han derfor, at de 4 første Stykker af Flertallets § 20 forandres til:

„By- og Herredsretterne bestaa hver af en Dommer og Retsskriver; dog kan Rets-